Končno poročilo o izvedbi projekta Akcija japonski dresnik 2

Naziv: SEZAM, združenje mladih, staršev in otrok

Naslov: Novi trg 1, 1000 Ljubljana

Kontaktna oseba: Bor Kirn

Telefon in faks: 25 11 218, 25 11 219

E-pošta: info@zdruzenje-sezam.si

Naslov spletne strani: www.zdruzenje-sezam.si

Številka pogodbe o sofinanciranju: 354-1150/2011-43

Finančna številka pogodbe: 7560-12-408006

Prikaz vsebinske izpeljave projekta

1. Naslov projekta/ title of the project

Akcija Japonski dresnik 2/ Action Japanese knotweed 2

2. Povzetek / Short summary

Namen projekta Japonski dresnik je bil večplasten. Po eni strani je šlo za praktični, analitični prikaz dveh metod odstranjevanja, pri čemer obe metodi ne uporabljata nikakršnih kemičnih ali biološko aktivnih materialov, temveč gre za različne metode mehanskega odstranjevanja rastlin. Po drugi strani pa je šlo za ogled, pregled potencialnih rastišč širokolistne rudbekije in ambrozije, z hkratnim odstranjevanjem.
Pri tem drugem nismo na zastavljenih območjih na naše presenečenje zaznali resnejših rastišč obeh rastlin, posebej pa ne ambrozije. Povezano z našo akcijo primerjave dveh metod mehanskega odstranjevanja japonskega dresnika lahko rečemo, da smo uspešno praktično izvedli obe metodi in to v času od meseca marca do časa, ko japonski dresnik stopa v fazo cvetenja in njegova rast pojenja, to je v mesecu juliju. Pri tem se je uspešno in v celoti dokazalo, da je **metoda pokrivanja**, daleč bolj uspešna metoda kot pa zgolj mehansko stalno periodično puljenje rastline. Slikovni material in poročila vzeta v posamičnih časovnih točkah kažeta na izrazito prednost metode pokrivanja. S podaljšanim nadzorom rastišč bomo situacijo spremljali tudi v pozno jesen.
Celoten postopek je podrobneje prikazan na našem blogu/ japonskidresnik.blogspot.com/

Our intention with this project is a complex one.
On one side it was a practical and analitical show of two different methods of removal of Japanese Knotweed. We do not use any chemical or biological active substances within this two methods. These are two different methods of mechanical removal of the plants.

On the other side, we have checked and monitored the potential habitats of *Rudbeckia laciniata* L. and *Ambrosia artemisiifolia* and then removed them, where we found the habitats.We haven`t found any serious habitats of this plants on our chosen areas, which was a big surprise for us. We can say that we have succesfully implemented both methods in a period of time from March until the time, when Japanese knotweed starts to burst in the middle of August. We have proved that the method of covering the plant, so it cannot get sunlight is much more succesful than periodical removal of the plant. Photo material and reportrs show that the covering method is much more succesful. We shall monitor the chosen habitats deep into Autumn.
A more detailed version of our whole procedure is showed on our blog (japonskidresnik.blogspot.com).

3. Deskriptorji

Japonski dresnik, Širokolistna rudbekija, Ambrozija, mehansko odstranjevanje, prekrivanje, odtegovanje fotosinteze, praktični prikaz, monitoring poteka akcije, aktivnost lokalne skupnosti, odnos do javnosti, izobraževanje, ekološka zavest, mlada generacija

4. Kazalo vsebine

a. Metoda mehanskega puljenja
b. Metoda prekrivanja
c. Pregled potencialnih rastišč in odstranjevanja širokolistne rubekije in ambrozije
d. Komuniciranje z javnostjo
e. Učinki projekta
f. Evalvacija

5. Vsebina projekta
a. Metoda mehanskega puljenja

Za to metodo smo izbrali rastišče japonskega dresnika tik ob obrežju Koseškega bajerja, na stičišču frekventnih poti zasledujoč idejo, da projekt izvajamo na očeh čimvečjega števila občank in občanov mesta Ljubljane. Konkretno rastišče smo izbrali tudi zaradi tega, ker ga poznamo iz prejšnjega leta in za njega obstaja slikovna dokumentacija , ki omogoča možnost primerjave rastišča pred in po naši intervenci.Prav tako pa je to rastišče povsem zakrilo pogled na jezero v preteklih letih, na najlepši razgledni točki, od koder prihaja največ obiskovalcev in sprehajalcev.
Rastišče meri približno 150 m2.
Projekt smo začeli na terenu izvajati že meseca marca, pri čemer smo v prvi fazi v obdobju 7 dni pripravljali in izravnali rastišče za kasnejše izvajanje postopka puljenja.Postopek priprave je obsegal čiščenje rastišča, predvsem pa odstraniteh značilnih rastnih vozlišč rastline / zgornji del koreninskega sistema/, ki smo ga kasneje odpeljali v uničenje v sežigalnico Koto. Glede na potek kasnejše akcije je prav priprava rastišča temeljnega pomena za uspeh, čim temeljitejša je ta priprava, čim vseobsegajoča je odstranitev zgornjih struktur korenin, tem boljša je prognoza za zavrtje rasti, za odtegnitev fotosintezne sposobnosti rastline.
Akcijo mehanskega čiščenja smo potem nadaljevali v mesecu aprilu, maju in juniju v rednih tedenskih intervalih soočajoč se z raznovrstnostjo vremenskih razmer/ vpliv sonca in padavin/, z raznovrstnostjo / jakost in intezivnost/ odziva same rastline, pri čemer intenzivnost odpora rastline izrazito narašča od sredine maja pa do konca junija. Pričakovanja glede uspešnosti metode so v skladu z našo vzstopno oceno. Metoda zahteva bistveno večji

angažma kot pa metoda prekrivanja in omogoča bistveno večjo remisivnost razrasta japonskega dresnika. Ocenjujemo, da za večje površine ni primerna, razen v okoljih, kjer prekrivanje pač ni možno.

b. Metoda prekrivanja

Za metodo prekrivanja smo izbrali prav tako že znano rastišče iz prejšnjega leta, za katero prav tako obstaja foto dokumentacija, ki omogoča primerjavo rastišča pred in po akciji. Rastišče ima velikost cca 150 m2, torej približno enake velikosti kot tisto ob Koseškem bajerju. Nahaja se v naselju Zupančičeva jama, na prav tako frekventnem in obiskanem območju v lasti Mestne občine Ljubljana. **Razlog, da smo izbrali to rastišče ob že rečenem temelji tudi v preprostem dejstvu, da je prvotno rastišče v Štepanjskem naselju tik ob reki Ljubljanici in s tem na potencialno nevarnem območju. Varnostni vidik ima še poseben pomen tudi zaradi tega ker smo naš program izvajali z mladimi prosotovoljci-srednješolci.**
Z metodo smo začeli v istem času in z istimi postopki kot pri metodi mehanskega puljenja. Pri tej metodi smo uporabili črno plastično gradbeno folijo visoke gostote in dobre mehanske odpornosti. Zaradi raznovrstnega deloma disperzivnega razrasta japonskega dresnika smo rastišče prekrivali z manjšimi kosi folije. Za pritrditev smo uporabljali odpadni gradbeni material iz dveh razlogov / ekološki razlog : reciklaža, drugi razlog pa leži v neutilitarnosti in nezanimivosti za potencialne vandale oziroma za potencialno krajo/. Glede na kasnejši potek akcije lahko trdimo, da je prav načrt in določitev prekrivanja/način prekrivanja, večje manjše površine, prekrivanje v odnosu do konkretnih okoliščin; razne ovire, zidovi, klančine, drevesa,stebri/ eden najpomembnejših elementov za uspeh same metode. Metoda je prav tako uspešna samo ob stalnem nadzoru in kontinuiranih intervencah na prekritem rastišču. Gre predvsem za to, da rastlini onemogočimo siljenje iz pokritja na njegovih robovih, kot tudi dvig pokritih delov, ki nastajajo ali vsled vremenskih razmer, ali vsled rasti same rastline. Zato je treba folijo temeljito poteptati in prehoditi. To torej ni metoda » prekrijemo in odidemo«. Res, da zahteva manj dela, manj intezivnega puljenja, vendar vseeno zahteva kontinuirano delo in nadzor, posebej v času intenzivne rasti, torej v mesecu maju in juniju. Rezultati pa so izjemni. Lahko govorimo o učinkovitem preprečevanju fotosinteznih procesov, kar je lepo vidno na naših primerjalnih fotografijah. Metodo vsekakor priporočamo v uporabo.

c. Pregled potencialnih rastišč in odstranjevanje deljeno listne rudbekije in ambrozije

V mesecu juniju smo pristopili k izvedbi pregleda in morebitne odstranitve rastišč obeh navedenih rastlin. Rezultati so presenetljivi, saj v obeh primerih, na obeh predvidenih delih nismo zasledili obeh rastlin. Pri obeh površinah smo sicer pregledovali robove cestišč in poti kot tudi obrežij, vendar kljub dokaj intenzivnemu pregledu nismo zaznali predvsem ambrozije.
Smo pa za razliko odkrili ambrozijo v samem centru mesta, v argentinskem parku, kjer so rastišča ob na novo postavljenih ekoloških komunalnih conah/ robovi vkopanih depojev za smeti/. Ne glede na to, da po prijavi to ni del našega projekta, smo se odločili za manjšo akcijo, ki je bolj namenjena ekološkemu ozaveščanju v zvezi z nevarnostjo pojava ambrozije. V ta namen smo izdelali letak in pripravili javno akcijo odstranjevanja ambrozije v centru mesta Ljubljana.
Prav ista zgodba se je ponovila z deljenolistno rudbekijo, ki je pri pregledu opredeljenih prostorov nismo našli.

Prostor oz. poti, ki smo jih v zvezi z odstranjevanjem ambrozije in deljenolistne rudbekije pregledali, so označene na priloženih google earth koopijah.

d. **Komuniciranje z javnostjo**

Pri tokratnem projektu smo se v komuniciranju z javnostjo koncentrirali na dva momenta. Prvič stopiti s problematiko invazivnih tujerodnih rastlin v prostore, ki recimo temu imanentno pripada mladi generaciji, torej v socialna omrežja in skozi njih vzpodbujati razprave in širiti informacije. V ta namen smo v sodelovanju z aktivnimi sodelujočimi mladimi prostovoljci uporabljali njihova socialna omrežja kot vstopne prijateljske točke Za disperzijo problematike na medmrežju. Hkrati s tem smo s kontinuiranimi objavami in kompleksnimi prikazi na našem blogu omogočili kvalitetno predstavitev načinov odstranjevanja japonskega dresnika brez uporabe kemičnih sredstev.
Zavedajoč se pomena dela v lokalnih skupnostih smo obe akcije zastavili v vidnih in frekventnih prostorih in s tem omogočili neposredne razgovore z mimoidočimi. Tako na območju Koseškega bajerja beležimo 123 takih neposrednih razgovorov, v Zupančičevi jami pa 51. Po določenem obdobju naše prisotnosti smo zabeležili tudi kontinuirano spremljanje projekta in zanimanje ljudi za uspešnost tega projekta. V Župančičevi jami je kar nekaj stanovalcev in sosedov, spodbujeno z našo akcijo, pričelo z osveščanjem drugih, ki so bodisi odkrivali folijo ali želeli kako drugače ovirati akcijo.
Ko smo v prijavnici opredelili vzpostavitev info točke, smo mislili prav na to. Naj bo infotočka ne nekaj fizično statičnega, temveč fluidna in interaktivna komunikacija, ki začenja iz vsakokratnega nagovora problema invazivnih rastlin in širi zavest o velikosti in pomenu spopada s to problematiko. Ta naj deluje tako v virtualnem socialnem prostoru, kot v stvarnih vsakdanjih prostorih, kjer ljudje nenazadnje živijo in to so prostori lokalnih skupnosti, v mestu prostori mestnih četrti.

Obveščali smo medije: tako ljubljasnsko stran Dnevnika in Dela, ki sta od začetka spremljali akcijo MOL oddelka za varstvo okolja. Predvsem zato, ker smo želeli, da bi novinarji prišli in se prepričali, da so sredstva namenjena tem akcijam niso bila porabljena zaman, da so bili doseženi pomembni rezultati. Na žalost novinarje v tem trenutku ne zanimajo pozitivne akcije in rezultati.Navezali smo stike z Imagom Slovenije, tako da so prek svoje mreže novinarjev obveščali svojo ciljno publiko.

e. Učinki projekta

Učinki projekta segajo v več smeri. Prvič in najpomembneje v prezentacijo našega dela in učinkovanje tega dela v neposredni četrtni skupnosti, zavedajoč se, da spopada z japonskim dresnikom ne moremo dobiti brez angažiranja prebivalk in prebivalcev v posameznih četrtnih skupnostih. Drugič je pomemben učinek sam rezultat projekta, ki predstavlja jasno in neposredno metodo zastiranja/prekrivanja kot uspešno in učinkovito metodo mehanskega odstranjevanja japonskega dresnika.Tretjič v procesih nadaljnega informiranja in osveščanja Prebivalk in prebivalcev Ljubljane, posebej pa pripadnic in pripadnikov mlade generacije, ki so v projektu aktivno sodelovali.

f. Evalvacija

Postopki evalvacije tradicionalno tečejo skozi načine individualnega anketiranja sodelujočih in skozi več evalvacijskih sestankov (3), na katerih smo merili uspešnost projekta po doseganju zastavljenih ciljev. Vsak zaključek akcije se konča s pogostitvijo in debato o dobljenih rezultatih, možnih drugih ukrepih, napredku, pripombah itd.

6.Sodelujoči projekta

V projektu je poleg članic in članov društva Sezam /23/, sodelovalo tudi večje število mladih dijakinj in dijakov srednješolskega centra BIC / 27/. Kot tudi drugih prostovoljk in prostovoljcev /15/, študentov in krajanov sosesk, v katerih smo delali. V projektu smo navezali stike s predstavniki četrtnih skupnosti/ ČS Golovec in ČS Bežigrad/ kot tudi z ribiško družino, ki skrbi za Koseški bajer. Ne nazadnje so v procesu priprave sodelovali člani društva Brachland, za strokovni nadzor pa je skrbela biologinja ga. Cilka Krečič. Sodelovali pa smo tudi z društvom študentov biologije in društvom Lutra pri njihovih akcijah in jih vabili k sodelovanju pri naših akcijah.

Vodja projekta: Bor Kirn
Odgovorna oseba Sezama: Nada Kirn Špolar

Dergomaška ulica
Mladinska ulica
A2
8
Ledreška ulica
Cesta Na Laze
Plevanceva ulica
Ulica Olge Mohorjeve
Freberjeva ulica
Kmečka pot
Marjekova pot
Podutiška cesta
Zigonova ulica
Koseška cesta
Bergantova ulica
Bregarjeva ulica
Rašiška ulica
Lubejeva ulica
Vodnikova cesta
Šiškeška cesta
Bizjanova ulica
Pod Hribom
Matjanova pot
©2010 Google
© 2011 Tele Atlas
© 2011 Google
Image © 2011 GeoEye
© 2011 Europa Technologies
Imagery Date: 9/8/2009
2002
46°04'00.98" N 14°28'00.86" E elev 307 m
Eye alt 2.19 km

Topolarniška ulica
Poljska pot
Zaloška cesta
Archinetova ulica
Nove Fužine
Moškričeva ulica
Marčenkeva ulica
Na peči
Pugljeva ulica
Povšetova ulica
Gortanova ulica
Puterlejeva ulica
Menardova ulica
Ulica Goce Delčeva
Turnsko nabrežje
Štepanjsko nabrežje
Štepanjska cesta
Mekinčeva ulica
Obsotelju
Skopska ulica
Novosadska ulica
Pesarska cesta
Gašperšičeva ulica
Pot Na Fužine
Trpinčeva
Litijska cesta
Bleiweisova cesta
Bleiweisov trg
Bleiweisova ulica
Pot Na Breje
© 2011 Tele Atlas
© 2011 Google
Image © 2011 GeoEye
© 2011 Europa Technologies
Google
Imagery Date: 9/8/2009
2002
46°03'03.69" N 14°32'48.13" E elev 282 m
Eye alt 1.86 km

april do junij – z rokavicami

IZPULI nevarno alergeno AMBROZIJO!

NOTRANJI

ambrozija

eden izmed najmočnejših alergenov
v Sloveniji se zelo hitro širi
skoraj vsakemu 3 človeku sproži alergijo

izgleda

visoka okrog 70cm, tudi do 150 cm
mlada rastlina je velika kot regrat
lahko je podobna pelinu, le z bolj kosmatim steblom
cvete v avgustu in septembru

raste

kot plevel na zapuščenih, neobdelanih površinah
gradbiščih, cestah, železniških progah
kmetijskih površinah, bregovih rek
zaradi neosveščenosti in nepazljivosti **tudi v mestnih parkih**

povzroča

alergijski rinitis, konjunktivitis, bronhialna alergijska astma
alergijske težave od konca julija do konca septembra

bolezenski znaki

srbenje nosu, voden izcedek, kihanje, kašelj, oteženo dihanje
srbenje ali škemenje v očeh, solzenje, otečene oči
lahko tudi splošno slabo počutje
pomembno je, da se alergija zdravi,
sicer se lahko bolezen razvije v astmo

preprečujmo širjenje ambrozije

redno jo mehansko odstranjujemo:
od aprila do junija pulimo mlade rastline s koreninO **samo z rokavicami!**
ko cvete jo pulimo s koreninami a **samo z rokavicami in zaščitno masko!**
nizko kosimo neobdelane površine

Več o ambroziji, alergiji in kako zmanjšati stik z alergeni
www.zdruzenje-sezam.si/ambrozija

IZPULI
AMBROZIJO
... in s tem reši
Argentinski park!
ODSTRANJEVANJE AMBROZIJE
v torek 3.7. od 11 ure dalje
PAPIR